

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. veebruar 2023
(OR. en)

6253/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0027(CNS)

JUSTCIV 21
AL 2
JAIEX 8
JAI 134

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	8. veebruar 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 64 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse Prantsusmaale luba pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb õiguslast koostööd perekonnaõiguslikes küsimustes

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 64 final.

Lisatud: COM(2023) 64 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.2.2023
COM(2023) 64 final

2023/0027 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega antakse Prantsusmaale luba pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu
üle, mis käsitleb õiguslast koostööd perekonnaõiguslikes küsimustes**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õiguslase koostöö küsimusi puudutav ELi *acquis* areneb pidevalt ja sellel on mõju ka rahvusvahelisel tasandil, sest suur osa neist küsimustest kuulub nüüd ELi ainuvälispädevusse, nagu seda kinnitab Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud praktika. Tõepoolest, rahvusvahelised kohustused võivad liidu eeskirjade reguleerimisala mõjutada või muuta siis, kui need kohustused kuuluvad valdkonda, mis on juba suures osas selliste eeskirjadega hõlmatud¹. Sellistel puhkudel on liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lepingute üle peetavad läbirääkimised piiratud võimalustega, mida pakub määruses (EÜ) nr 662/2009,² nõukogu määruses nr 664/2009³ ja ELi toimimise lepingu artiklis 351 sätestatud erimehhanism.

Alžeeria saatkond Prantsusmaal võttis 26. juuli 2016. aasta *verbaalnoodi* teel ühendust Prantsusmaaga ja tegi ettepaneku alustada läbirääkimisi uue kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb tsiviil- ja kaubandusajades tehtavat õiguslast koostööd. Eesmärk oli ajakohastada kolme kehtivat akti, mis puudutavad Prantsusmaa ja Alžeeria vahelist õiguslast koostööd ja mis sõlmiti 1962., 1964. ja 1980. aastal, ja koondada need ühte akti.

8. detsembri 2016. aasta kirjas pöördus Prantsusmaa komisjoni poole ja palus luba alustada Alžeeriaga läbirääkimisi tsiviil- ja kaubandusajades käsitleva kahepoolse lepingu üle ja see sõlmida. Lisati, et seda, kas leping hõlmab ka perekonnaasju, ei olnud veel otsustatud. Esitati lepingueelnõu, mis sisaldas muu hulgas sätteid dokumentide kättetoimetamise, tõendite kogumise, lahendite tunnustamise ja täitmise ning õigusabi kohta. Prantsusmaa tunnistas, et vähemalt mõned lepingueelnõu sätted kuuluvad ELi ainuvälispädevusse.

Prantsusmaa selgitas, et vanade kehtivate dokumentide alusel ei olnud Prantsusmaa ja Alžeeria vahelist väga tihedat kahepoolset koostööd enam võimalik tõhusalt käsitleda. Samuti selgitas ta vajadust viia need dokumendid vastavusse samu küsimusi käsitlevate ELi normidega. Näiteks ei olnud võimalik dokumente kätte toimetada tähtitud kirjaga või elektrooniliselt. Tõendite kogumiseks ei olnud lubatud kasutada videolinki.

Komisjon tunnistas küll Prantsusmaa ja Alžeeria vahelisi erakordseid majanduslikke, kultuurilisi, ajaloolisi, sotsiaalseid ja poliitilisi sidemeid, kuid märkis, et õiguslases koostöös kolmandate riikidega tugineb EL suures osas kehtivale mitmepoolsele raamistikule, nagu Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi (edaspidi „Haagi konverents“) loodud raamistik. Nii tagatakse, et paljude erineva õigusliku taustaga riikide suhtes kohaldatakse sama õigusraamistikku, millel on olulisi eeliseid. Seepärast julgustab EL oma partnerriike, eelkõige selliseid Vahemere piirkonna riike nagu Alžeeria, ühinema tsiviilõiguse valdkonda käsitlevate

¹ Näiteks Euroopa Kohtu arvamus 1/13, punkt 73.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 662/2009, millega kehtestatakse liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel läbirääkimiste pidamise ja lepingute sõlmimise kord küsimustes, mis käsitlevad lepinguliste ja lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatavat õigust (*ELT L 200, 31.7.2009, lk 25–30*).

³ Nõukogu 7. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 664/2009, millega kehtestatakse läbirääkimiste pidamise ja lepingute sõlmimise kord liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel küsimustes, mis käsitlevad kohtualluvust ning kohtu- ja muude otsuste tunnustamist ja täitmist seoses abieluasjade, vanemliku vastutuse ja ülalpidamiskohustustega seotud küsimustes ning ülalpidamiskohustustega seotud küsimuste suhtes kohaldatavat õigust (*ELT L 200, 31.7.2009, p. 46–51*).

asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonidega, millest paljud on koostanud Haagi konverents.

Seda arvesse võttes järeltas komisjon, et kui liikmesriigil lubada pidada kolmandate riikidega läbirääkimisi ja sõlmida kahepoolseid lepinguid tsiviilõiguse valdkonnas, mis ei kuulu määruse (EÜ) nr 662/2009 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 664/2009 kohaldamisalasse, ei oleks see kooskõlas selle valdkonna ELi poliitikaga.

Pärast täpsustavat kirjavahetust ei pöördutud selles küsimuses enam komisjoni poole kuni 2019. aasta novembrini. Lahendamata probleemi arutati põhjalikult mitmel korral nii poliitilisel kui ka tehnilisel tasandil. Nendel koosolekutel selgitas Prantsusmaa, et lepingueelnõu sätteid kohaldatakse ka perekonnaõiguslikes küsimustes, hoolimata sellest, et tekstis ei ole neile sõnaselgelt viidatud. Väikeste muudatustega lepingueelnõu saadeti komisjonile 2020. aasta juulis. 9. aprilli 2021. aasta noodis (mille komisjon sai kätte 9. juulil 2021) selgitas Prantsusmaa täiendavalt lepingueelnõu kohaldamisala ja esitas uue versiooni, milles oli tekstist välja jäetud sätted, mis käsitlevad advokaadina tegutsemist.

Prantsusmaa selgitas, et kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist, dokumentide kättetoimetamist ja tõendite kogumist käsitlevaid sätteid tuleb kohaldada ka perekonnaõiguslikes küsimustes, eelkõige abielulahutuse, lahusele ja abielu kehtetuks tunnistamise, vanemliku vastutuse, lapseröövi, ülalpidamiskohustuste, abieluvararežiimide ja registreeritud kooselu suhtes. Prantsusmaa jaoks oli eriti oluline vastastikusel kokkuleppel toimunud abielulahutuse tunnustamine. Prantsusmaa kinnitas komisjonile, et kuna Prantsusmaa kohtud kasutavad Alžeeria otsuste puhul laialdaselt avaliku korra erandit, tagab see inimõiguste austamise, soolise võrdsuslikkuse ja lastekaitse.

Prantsusmaa edastas komisjonile ka kõige värskeimad kättesaadavad andmed oma lähedaste suhete kohta Alžeeriaga. 2021. aastal elas Prantsusmaal 611 084 täisealist alžeerlast ja tegemist on suurima välismaalaste kogukonnaga Prantsusmaal. See näitaja ei hõlma alaealisi, topeltkodakondsusega isikuid ega Prantsusmaal ebaseaduslikult viibivaid inimesi. Välismaal elavate Prantsusmaa kodanike kohta peetavate registrite järgi elab praegu Alžeerias 31 980 Prantsusmaa kodanikku. Majanduslikus ja kaubanduslikus vaates on Prantsusmaa Alžeeria suuruselt teine kaubanduspartner ja väljaspool süsivesinikusektorit suurim investor.

Võttes arvesse Prantsusmaa esitatud uusi andmeid ja aastatel 2019–2021 toimunud mitmel tehnilisel koosolekul antud selgitusi, otsustas komisjon olukorda uuesti hinnata.

Oli ilmne, et Alžeeria Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi põhikonventsioonidega lähitulevikus ei ühine. See sai selgeks 14. veebruari 2021. aasta verbaalnoodist, mille Alžeeria Prantsusmaale saatis ja mille Prantsusmaa edastas komisjonile.

Hoolimata jõupingutustest, mida on teinud nii komisjon (perioodilised õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste allkomiteed Alžeeriaga, kus tõstatati pidevalt küsimus Alžeeria ühinemisest Haagi konventsioonidega; Alžeeria osalemine kõigis komisjoni rahastatavates Euroopa – Vahemere piirkonna õigusprogrammides) kui ka Haagi konverents (osalemine Haagi konverentsi algatatud Malta protsessis, kus selgitati mitmepoolse raamistikuga ühinemise eeliseid), on Alžeeria alati keeldunud konstruktiivsest koostööst, täpsustamata selle valiku ajendiks olevaid põhjuseid.

Teisalt aga ei ole komisjonil kavas sõlmida ELi-Alžeeria vahelist lepingut, mis käsitleks tsiviilasjades tehtavat õiguslast koostööd. ELi poliitika selles valdkonnas põhineb mitmepoolsusel, nii et kolmandate riikide ühinemine Haagi konverentsi mitmepoolse

raamistikuga looks juba ise ELi ja selle liikmesriikide ning Alžeeria vahel ühise õigusraamistiku. Isegi kui kolmas riik keeldub järjekindlalt Haagi konverentsi konventsioonidega ühinemast, võib ELi ja kolmanda riigi vahelisi kahepoolseid lepinguid kaaluda üksnes juhul, kui on võimalik teha kindlaks, et olemas on piisavalt suur liidu huvi, mille aluseks on selle kolmanda riigiga tehtava õiguslase koostöö olulisus kõigi liikmesriikide, mitte ainult ühe jaoks. Praegusel juhul sellist huvi ei ole.

Samuti ei olnud käesoleval juhul kohaldatav ei ELi toimimise lepingu artiklis 351 ette nähtud võimalus ega määruste nr 662/2009 ja nr 664/2009 kohane luba, nagu on üksikasjalikumalt selgitatud järgmises punktis.

Seetõttu jõudis komisjon järeldusele, et Prantsusmaale võiks anda ELi toimimise lepingu artikli 2 alusel *ad hoc* loa. Võttes arvesse neid kahte riiki ühendavaid erakordseid sidemeid, võib Prantsusmaale anda loa pidada Alžeeriaga ELi ainuvälispädevusse kuuluvates küsimustes läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle (ja see hiljem sõlmida), tingimusel et see ei takista liidu poliitika kujundamist ega rakendamist.

Tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas kolmandate riikide suhtes kohaldatava ELi poliitika nurgakiviks jääb aga mitmepoolsus ning kõnealust läbirääkimisluba, kui nõukogu selle annab, tuleb pidada erandlikuks ja mitte mingil juhul pretsedenti loovaks. Üksnes kolmanda riigi keeldumist Haagi konverentsi konventsioonidega ühinemisest ei tohiks pidada ainsaks eeltingimuseks, mille alusel võib anda ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohase loa, vaid liikmesriigi ja asjaomase kolmanda riigi suhete erakordsust tuleb nõuetekohaselt tõendada.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

ELi toimimise lepingu artikli 351 kohaselt on Euroopa Liiduga ühinevatel riikidel lubatud pidada uusi läbirääkimisi kehtivate kahepoolsete lepingute üle ELi ainupädevusse kuuluvates küsimustes, et kõrvaldada kõik vastuolud liidu *acquis*⁴ ja rahvusvaheliste lepingute vahel, mille need liikmesriigid ja kolmandad riigid on sõlminud enne ühinemise kuupäeva. Mitu liikmesriiki on sellele artiklile juba tuginenud, et ajakohastada kolmandate riikidega tsiviil- ja kaubandusajades tehtavat õiguslast koostööd käsitlevaid õigusabilepinguid, ning komisjoni on selle protsessiga kursis hoitud. ELi toimimise lepingu artikli 351 sõnastus ei luba aga Euroopa Majandusühenduse asutajaliikmesriikidel ajakohastada lepinguid, mis on sõlmitud pärast 1. jaanuari 1958. Seetõttu on võimalus pidada kolmandate riikidega uusi läbirääkimisi kahepoolsete lepingute üle, et viia need vastavusse *acquis*⁴ga, selliste liikmesriikide jaoks välistatud. Nende riikide hulka kuulub ka Prantsusmaa, kelle lepingud, mille üle soovitakse uuesti läbi rääkida, pärinevad 1962., 1964. ja 1980. aastast⁴.

Seda olukorda leevendati mingil määral, kui võeti vastu määrus (EÜ) nr 662/2009 ja nõukogu määrus (EÜ) nr 664/2009, millega võimaldatakse liikmesriikidel erandkorras ja rangetel tingimustel pidada läbirääkimisi ja sõlmida rahvusvahelisi lepinguid teatavates ELi ainupädevusse kuuluvates küsimustes. Kuid nende kahe määruse kohaldamisala on siiski väga kitsas ning see ei võimalda käsitleda mitut Prantsusmaa-Alžeeria lepingueelnõus käsitletud küsimust. Need määrused on olemuselt tõepoolest erandlikud ja neid tuleks tõlgendada kitsalt.

ELi toimimise lepingu artikli 2 lõikes 1 on selle kohta sätestatud järgmiselt: „Kui aluslepingud annavad liidule teatud valdkonnas ainupädevuse, võib õiguslikult siduvaid akte

⁴ ELi toimimise lepingu artikli 351 tõlgendamise kohta vt kohtuasi C-435/22 PPU, punktid 115–126, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/et/TXT/?uri=CELEX:62022CJ0435>

menetleda ja vastu võtta ainult liit, liikmesriigid võivad seda teha ainult liidu volitusel või liidu õigusaktide rakendamiseks.“

Nagu eespool mainitud, saaks sellele sättele tugineda, et anda Prantsusmaale luba alustada Alžeeriaga läbirääkimisi. Nõukogu 2019. aasta järeldustes tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö tuleviku kohta⁵ jäadi sellele võimalusele avatuks. Neis tuletati meelde, „et ka tsiviilõiguse valdkonnas on mitmepoolne lähenemisviis rahvusvahelise koostöö oluline element. [...] Erijuhtudel, kui mitmepoolne koostöö ei ole võimalik, palub nõukogu komisjonil esitada tõhusad alternatiivid kodanike ja äriühingute vajaduste arvesse võtmiseks.“

Kuna tulevane leping on inspireeritud ELi *acquis*’st ja Haagi konverentsi konventsioonidest, võivad sellega seotud läbirääkimised aidata suurendada Alžeeria teadlikkust eelistest, mida mitmepoolse raamistikuga ühinemine võib pakkuda.

• **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Alžeeria on Euroopa jaoks väga oluline partner tänu oma lähedusele ja suurusele, stabiliseerivale rollile piirkonnas ja Aafrika mandril ning eelkõige tänu oma tihedatele ja kauaaegsetele sidemetele ELi liikmesriikidega.

Euroopa Liit teeb Alžeeriaaga koostööd Euroopa naabruspoliitika ja selle lõunamõõtme „Uuendatud partnerlus lõunapoolsete naaberriikidega – Vahemere piirkonna uus tegevuskava“⁶ raames. ELi ja Alžeeria vahelised suhted põhinevad 2005. aastal jõustunud assotsieerimislepingul. See on õiguslik raamistik, mis reguleerib pooltevahelisi majanduslikke, kaubanduslikke, poliitilisi, sotsiaalseid ja kultuurilisi suhteid. See on võimaldanud Alžeeria ja ELi vahelist lähenemist tänu tihedale tehnilisele koostööle lepingu eri aspektides.

Õiguslase koostööd käsitlevas artiklis 85 on viidatud tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö puhul vastastikuse abi tugevdamisele seoses koostööga, mida tehakse vaidluste lahendamisel või tsiviil-, kaubandus- või perekonnaasjades. Selline koostöö võib vajaduse korral hõlmata lepingute läbirääkimisi.

Liikmesriikidel on lubatud pidada kolmandate riikidega kahepoolsete lepingute üle uusi läbirääkimisi muudes ELi poliitikavaldkondades, seda nii erimehhanismi kaudu kui ka ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 alusel antud volituse kaudu, peamiselt transpordiga seotud tehnilistes küsimustes. Näiteks määruses (EÜ) nr 847/2004⁷ on sätestatud suunised kehtivate kahepoolsete lennunduslepingute kohandamiseks liikmesriikides ning kriteeriumid läbirääkimiste pidamiseks ja tulevaste kahepoolsete lepingute sõlmimiseks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel; sellega kehtestati ka loa andmise erimenetlus.

⁵ ELT C 419, 12.12.2019.

⁶ Ühisteatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Uuendatud partnerlus lõunapoolsete naaberriikidega – Vahemere piirkonna uus tegevuskava“, https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/joint_communication_renewed_partnership_southern_neighbourhood.pdf.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 847/2004 lennuliikluse lepingute läbirääkimise ja rakendamise kohta liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel (ELT L 157, 30.4.2004, lk 7–17); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 847/2004 (lennuliikluse lepingute läbirääkimise ja rakendamise kohta liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel) parandus (*Euroopa Liidu Teataja* L 195, 2.6.2004, lk 3–6) (Ei puuduta eestikeelset versiooni).

ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohast volituse andmist on hiljuti kasutatud transpordiküsimustes, näiteks Itaalia ja Šveitsi vahelise lepingu⁸ ning Saksamaa ja Šveitsi vahelise lepingu⁹ kontekstis.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 2 lõige 1 ja ELi toimimise lepingu artikli 81 lõige 3, kuna käesoleva ettepaneku eesmärk on käsitleda Prantsusmaa ja Alžeeria vahelise lepingu eelnõu neid sätteid, mis viitavad õiguslasele koostööle perekonnaõiguslikes küsimustes, välja arvatud tsiviil- ja kaubandusajad, mida käsitletakse paralleelses algatuses.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ei kohaldata, kuna ettepanek kuulub liidu ainupädevusse.

• Proportsionaalsus

Ettepaneku eesmärk on lubada ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 alusel pidada Prantsusmaa ja Alžeeria vahel läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle küsimustes, mis puudutavad õiguslast koostööd perekonnaõiguslikes küsimustes, mis kuuluvad ELi ainvälisepädevusse. Sellest tulenevalt ei lähe kavandatav nõukogu otsus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Nagu on eespool selgitatud, on ainus võimalus, mis on kooskõlas kehtiva õigusraamistikuga ja tsiviilasjades tehtavat õiguslast koostööd käsitleva ELi poliitikaga, mis põhineb mitmepoolsusel ega näe ette läbirääkimisi ELi-Alžeeria lepingu üle sellel teemal, anda Prantsusmaale luba pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle.

• Vahendi valik

ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 kohase volituse peaks andma liidu seadusandja kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 81 lõikes 3 osutatud seadusandliku menetlusega. Kavandatav õigusakt, mis on oma olemuselt üksikvolitus, tuleb vastu võtta Prantsusmaa vastava taotluse alusel. Seega peaks see olema Prantsusmaale adresseeritud otsuse vormis. Sellest tulenevalt kujutab kavandatav nõukogu otsus endast piisavat vahendit, et volitada Prantsusmaad ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 1 alusel selles küsimuses tegutsema.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Käesolev ettepanek põhineb Prantsusmaa taotlusel ja puudutab ainult kõnealust liikmesriiki.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta otsus (EL) 2020/854, millega antakse Itaaliale volitus pidada Šveitsiga läbirääkimisi ja sõlmida leping, millega lubatakse kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel (*ELT L 198, 22.6.2020, lk 47–48*).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta otsus (EL) 2020/853, millega antakse Saksamaale volitus muuta Šveitsiga sõlmitud kahepoolset maanteetranspordi lepingut, et lubada kabotaažvedusid rahvusvaheliste bussiveoteenuste osutamisel kahe riigi vahelistel piirialadel (*ELT L 198, 22.6.2020, lk 44–46*).

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei avalda mõju ELi eelarvele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Prantsusmaa ja Alžeeria vaheliste läbirääkimiste käiku on kavas tähelepanelikult jälgida, et lõpliku lepingu mõju *acquis*'le oleks võimalikult väike. Sel eesmärgil osaleb komisjon läbirääkimistel vaatljana ning teda hoitakse läbirääkimiste eri etappides saavutatud edusammude ja tulemustega kursis. Prantsusmaa ja komisjon hoiavad vajaduse korral asjade käiguga kursis ka tsiviilõiguse töörühma. Nõukogu otsusega tuleks anda teatavad läbirääkimisjuhised.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse Prantsusmaale luba pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb õiguslast koostööd perekonnaõiguslikes küsimustes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 81 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹⁰,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 8. detsembri 2016. aasta kirjas taotles Prantsusmaa komisjonilt luba pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb õiguslast koostööd tsiviil- ja kaubandusajades. Eesmärk oli ajakohastada praegu kehtivat kolme – 1962., 1964. ja 1980. aasta – kahepoolset lepingut ja need konsolideerida.
- (2) Prantsusmaa esitas teabe, millest nähtub, et tal on eriline huvi pidada läbirääkimisi komisjonile edastatud lepingueelnõu üle, kuna teda seovad Alžeeriaga erakordsed majanduslikud, kultuurilised, ajaloolised, sotsiaalsed ja poliitilised suhted.
- (3) Eelkõige esitas Prantsusmaa andmed tema territooriumil elavate Alžeeria kodanike ja Alžeeria territooriumil elavate Prantsusmaa kodanike suure arvu ning kahe riigi vahelise kaubavahetuse erilise tähtsuse kohta.
- (4) ELi ja Alžeeria vahelised suhted on reguleeritud 2005. aastal jõustunud Euroopa-Vahemere piirkonna lepinguga, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Alžeeria Demokraatliku Rahvavabariigi vahel¹¹. See on õiguslik raamistik, mis reguleerib pooltevahelisi majanduslikke, kaubanduslikke, poliitilisi, sotsiaalseid ja kultuurilisi suhteid.
- (5) Euroopa-Vahemere piirkonna lepingu artiklis 85 on sätestatud, et õiguslane koostöö on ELi ja Alžeeria vaheliste muude koostöövormide oluline ja vajalik täiendus ning selline koostöö võib vajadusel hõlmata lepingute läbirääkimisi selles valdkonnas.
- (6) ELi suhted kolmandate riikidega tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õiguslase koostöö küsimustes tuginevad mitmepoolsuse põhimõtte kohaselt õigusraamistikule, mille on välja töötanud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverents. Alžeeria ei ole aga Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi liige ja on seni keeldunud selle põhikonventsioonidega ühinemast.

¹⁰ ELT C , , lk .

¹¹ Euroopa-Vahemere piirkonna leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Alžeeria Demokraatliku Rahvavabariigi vahel (ELT L 265, 10.10.2005, lk 1–228).

- (7) Sellest hoolimata näib, et lepingueelnõu on suures osas inspireeritud Haagi konventsioonidega kehtestatud süsteemist ja samades küsimustes vastu võetud ELi õigusaktidest.
- (8) Enamik Prantsusmaa ja Alžeeria vahelise lepingu eelnõus käsitletavatest küsimustest mõjutavad ELi *acquis*'d, eelkõige perekonnaõiguslikke küsimusi käsitlevaid ELi õigusakte. Seetõttu kuuluvad selliste rahvusvaheliste kohustustega hõlmatud küsimused liidu ainuvälispädevusse. Liikmesriigid võivad pidada läbirääkimisi või võtta selliseid kohustusi üksnes juhul, kui liit on neid selleks volitanud kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 2 lõikega 1 koostoides materiaaõigusliku alusega, milleks on ELi toimimise lepingu artikli 81 lõige 3.
- (9) EL on pädev enamikus küsimustes ja seepärast peaks Prantsusmaa komisjoni läbirääkimiste käiguga pidevalt kursis hoidma. Nii Prantsusmaa kui ka komisjon hoiavad tsiviilõiguse töörühma asjade käiguga korrapäraselt kursis.
- (10) Ei ole märke selle kohta, et tulevasel lepingul oleks *acquis*'le tingimata negatiivne mõju. Siiski on asjakohane näha ette läbirääkimisjuhised, millega sellise negatiivse mõju oht minimeeritakse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Prantsusmaad on käesolevaga volitatud pidama Alžeeriaga läbirääkimisi lepingu üle, mis käsitleb perekonnaõigusega seotud tsiviilasjades tehtavat õigusala koostööd, tingimusel et järgitakse järgmisi läbirääkimisjuhiseid:

- Alžeeriat teavitatakse sellest, et Euroopa Komisjon osaleb läbirääkimistel vaatljana ning komisjoni hoitakse läbirääkimiste eri etappides tehtud edusammude ja saavutatud tulemustega kursis;
- Alžeeriat julgustatakse kaaluma ühinemist Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi perekonnaõiguslikke küsimusi käsitlevate põhikonventsioonidega ja põhjalikult analüüsima põhjust, mis on seni takistanud Alžerial ühinemast;
- Alžeeriat teavitatakse sellest, et pärast läbirääkimiste lõpuleviimist on vaja Euroopa Liidu Nõukogu luba, enne kui lepinguosalisel võivad lepingu sõlmida;
- Alžeeriat teavitatakse sellest, et Euroopa Liidu Nõukogu luba sõlmida komisjoni ettepaneku alusel leping võib olla ajaliselt piiratud (näiteks viis aastat) ja seda võib olla vaja hiljem uuesti läbi vaadata;
- lisatakse säte, mille kohaselt otsused, mida Prantsusmaa on nimetatud lepingu alusel tunnustanud, ei saa seejärel liikuda teistes ELi liikmesriikides;
- tagatakse, et dokumentide kättetoimetamisest keeldumise õigust käsitlevad sätted on kooskõlas uuesti sõnastatud dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 12 lõikega 3, mis tähendab, et adressaat võib dokumendi vastuvõtmisest keelduda kas kättetoimetamise ajal või kahe nädala jooksul pärast kättetoimetamist;
- Alžeeriat teavitatakse sellest, et sõltuvalt läbirääkimiste käigust võib aja jooksul vaja minna muid läbirääkimisjuhiseid.

Artikkel 2

Läbirääkimiste käigus konsulteeritakse komisjoniga.

Prantsusmaa hoiab komisjoni käesoleva otsuse kohaselt võetud meetmetega pidevalt kursis ja konsulteerib komisjoniga korrapäraselt.

Prantsusmaa esitab komisjonile kirjaliku aruande läbirääkimiste käigu ja tulemuste kohta, kui komisjon seda nõuab.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*